

merged

<https://www.sefaria.org/Jeremiah>

This file contains merged sections from the following text versions:

-Miḡra according to the Masorah

—

https://he.wikisource.org/wiki/%D7%9E%D7%A9%D7%AA%D7%9E%D7%A9:Dovi/%D7%9E%D7%A7%D7%A8%D7%90_%D7%A2%D7%9C_%D7%A4%D7%99_%D7%94%D7%9E%D7%A1%D7%95%D7%A8%D7%94

י ר מ י ה ו

Chapter 1

[illegible]

Chapter 2

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
הִלֵּךְ וְקִרְאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זְכַרְתִּי לָךְ תְּסֻד נְעוּלֶיךָ אֲהַבְתָּ כְּלוּלֶיךָ
לְכַתֵּךְ אֲחֶרֶי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה:
קָדַשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רִאשִׁית תְּבוּאָתָה כֹּל־אֲכָלֶיךָ וְאֲשָׁמוֹ רָעָה תִּבְרָא אֲלֵיהֶם נֶאֱמַר־
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זְכַרְתִּי לָךְ תְּסֻד נְעוּלֶיךָ אֲהַבְתָּ כְּלוּלֶיךָ לְכַתֵּךְ אֲחֶרֶי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה:
קָדַשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רִאשִׁית תְּבוּאָתָה כֹּל־אֲכָלֶיךָ וְאֲשָׁמוֹ רָעָה תִּבְרָא אֲלֵיהֶם נֶאֱמַר־

שָׁמַעוּ דְּבַר־יְהוָה בְּיַד יִשְׁכָּב בֶּן־יִשְׁפָּתָי בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
אָמַר יְהוָה מִה־מִּצְאוֹ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עוֹל כִּי יִרְאֶהוּ מַעֲלֵי וְגִלְקוֹ׃
אֲחֵרֵי הַקֶּבֶל וַיִּהְיֶה לֵּל׃
וְלֹא אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה הַמַּעֲלָה אֲתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַמּוֹלִיד אֲתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עַרְבָה וְשׁוֹמֵה
בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצִלְמוֹת בְּאֶרֶץ לֹא־עֹבֵר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יֵשֵׁב אִדָּם שָׁם׃
וְאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לְאָכֹל פֶּרֶה וְטוֹבָה וּמִבְּאֵר וּמִטַּמְאֵו אֶת־אֶרְצִי וְנִחַלְתִּי שְׂמֹתָם
לְתוֹעֵבָה׃
הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה וְתַפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהָרַעִים פָּשְׁעוּ בִּי וְהִנָּבְאִים נִבְּאוּ
בְּכַעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יֻעֲלוּ הֵלְכוּ׃
לָכוּ עַד אֲרִיב אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אֲרִיב׃
כִּי עֲבָדוּ אֲנִי כְתֻיִם וְרָאוּ וְקָדַר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מֵאֵד וְרָאוּ כֵּן הִיְתָה קִזְזָת׃
הַיְמִימִר גּוֹי אֲלֹהִים וְהִמָּה לֹא אֲלֹהִים וְעַמִּי הַמִּיר כְּבוֹדוֹ בְּלֹא יוֹעִיל׃
שָׁמוּ שְׁמוֹת עַל־זֹאת וְשִׁעְרוּ חֲרָבּוּ מֵאֵד נְאֻם־יְהוָה׃
מִים חַיִּים לְחֻצֵּב לָהֶם׃
בְּאֵרוֹת בְּאֵרֹת נְשִׁבּוֹתִים אֲשֶׁר לֹא־יִכְלוּ הַמִּים׃
הַעֲבֹד וְשִׁרְאֵל אִם־יִלֵּיד בֵּית הוּא מִדּוֹעַ הִיָּה לָבוֹ׃
בְּאֵרֹת כְּפֹלִים נִתְּנוּ קוֹלָם וַיִּשְׁתִּי אֶרְצוֹ לְשִׁמָּה עָרְיוּ
(נִצָּתָה) מִבְּנֵי יִשְׁבַּח (וְתַחֲפֹנֶט) [וְתַחֲפֹנֶט] יִרְעֶה קִדְקֹד׃
הַלֹּא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עֲזָבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּעַת מוֹלָכְךָ בְּיָדְךָ׃
וְעִמָּה מִה־לָּךְ לְיָדְךָ מִצְרִים לְשִׁתּוֹת מִי שִׁחּוֹר וּמִה־לָּךְ לְיָדְךָ אֲשׁוּר לְשִׁתּוֹת מִי נָהָר׃
תִּיַּסְרָה רַעְמָהּ וּמִשְׁבּוֹמֵיֶיהָ תִּזְכָּחַתּוּ וְיָדְעִי וְרָאִי כִּי־רַע וְלֹמֵר עֲזָבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלֹא
פָּסַדְתִּי אֱלֹהִים נְאֻם־אֲדֹנָיִי יְהוָה צְבָאוֹת׃
כִּי מַעֲלִים שִׁבְרָתִי עָלֶיךָ נִתְּלַחְתִּי מִסִּרְוֵיֶיךָ וּתְאֻמְרִי לֹא
[אֲעֻבֹר] כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה גְבוּהָהּ וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲיוֹן אָתָּה צֹהֵר זֹהָ׃
וְאֲנֹכִי נִטְעַמְתִּי שׂוֹלֵק כָּל־הָרַע אֲמַת וְאִיֶּה נִהַרְכַּת לִי סוּרִי הַגִּפּוֹן נִכְרָה׃
כִּי אִם־תִּכְבֹּסְתִי בַּנֶּחֱר וּתְרַב־יִלָּךְ בְּרִית נִכְתָּם עוֹנֶה לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה׃
אִיךָ תֹאמְרִי לֹא נִטְמָאתִי אַחֲרֵי הַבְּעִלִים לֹא הִלַּחְתִּי רָאִי וְרַכֵּה בְּגֹי דְעִי מִה עֲשִׂית בְּכֶרֶה
קִלְהָ מִשְׁרַכַת דְּרַכִּיָּה׃
לְמַד מִדְּבָר בְּאֵת [נִפְשֶׁהָ] [נִפְשֶׁהָ] וְשִׁיכְנָה כָל־מִבְּקָשֶׁיךָ לֹא יִיטְפוּ בְּחֻדְשָׁהּ יִמְצְאוּנֶהּ׃
מִצְמָאָה [וְגִירוֹנָה] [וְגִירוֹנָה] וְתֹאמְרִי נֹאֲשׁ לֹא כִּי־אֶתְּבַתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֶיךָ׃
כְּבִשְׁת גִּבְרָל כִּי יִמְצָא כֵּן הִכִּישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הִמָּה מִלְכֵיהֶם שְׂרִיָּהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּבְנֵי־אֵיהֶם׃
כִּי־פָנּוּ [יִלְדִתָּנוּ] [יִלְדִתָּנוּ] אֲלֵי עָרָה וְלֹא פָנִים וּבַעַת רַעַתִּל וְאֲמְרוּ קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃
וְאֵיךְ אֲלֹהֵיךָ אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ לָּךְ יִקְוָמוּ אִם־יֹשִׁיעוּךָ בַּעַת רַעַתְךָ כִּי מִסְפָּר עָלֶיךָ הִיוּ אֲלֹהֵיךָ
 & [וְהוֹדָה׃
לְמָה תִּרְיִבוּ אֲלֵי כִלְכִּים פִּשְׁעֵתָם כִּי נְאֻם־יְהוָה׃
לְשׁוֹל הַכִּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוֹסֵר לֹא לָקַחוּ אֶכְלָה חֲרָבְכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאֵרֶיךָ מִשְׁחִית׃
הַחִיֹּר אֶתֶּם רָאוּ דְבַר־יְהוָה הַמִּדְבָּר הִיִּיתִי לִי־שִׁרְאֵל אִם אֶרֶץ מִאֲפִלְיָה מִדּוֹעַ אָמְרוּ עַמִּי רִדְנוּ
לֹא־נִבְּאוּ עוֹד א

[illegible]

Chapter 11

[illegible]

אמר יהוה על-בית מלך יהודה גלעד אתה לי ראש הלכניו [נושבו]:

וקדשתי עליי משהותם איש וכליו וכרתו מבחר ארזי ויהפילו על-האש:

ועברו גוים רבים על העיר הזאת ואמרו איש אל-רעהו על-מה עשה יהוה לך ככה לעיר הגדולה הזאת:

ואמרו על אשר עזבו את-ברית יהוה אלהיהם וישתחוו לאלהים אחרים:

אל-תבכו למת ואל-תגדו לו בכו בכו להלך כי לא ישוב עוד וראה את-ארץ מזלחתו:

כי כה אמר-יהוה אל-שלים בן-יאשיהו מלך יהודה המלך תחת יאשיהו אביו אשר יצא מן-המקום הזה לא-ישוב שם עוד:

כי במקום אשר-הגלו אתו שם ימות ואת-הארץ הזאת לא-יראה עוד:

הוי בנה ביתו בלא-צדק ועליותיו בלא משפט ברעהו יעבד חזם ופעלו לא יתולו:

האמר אבנה-לי בית מדות ועליות מרווחים וקראע לו חלונני וספון בארז ומשוח בשפר:

התמלך כי אתה מתחרה בארז אביך הלא אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו:

על דיו-עני ואביון אז טוב הלא-היא הדעת אתי נאם-יהוה:

כי אין עיניי ולבתי כי אם-על-בצעה ועל דם-הנקי לשפוך ועל-המרוצה:

לכו כה-אמר יהוה אל-יהוידקים בן-יאשיהו מלך יהודה לא-יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא-יספדו לו הוי אדון והוי הדה:

עלי הלכניו וצעקי ובבשול תני קולך וצעקי מעבדים כי נשברו כל-מאבקי:

דברתי אליו בשלוחיך אמרת לא אשמע זה דרכך מנעולך כי לא-שמעת בקולי:

כל-רעיוך תרעה-רוח ומאבקי בשכי ילכו כי אז תבשרי ונכלמת מכל רעתך:

(ישבתי) [ישבתי] (מקננתי) [מקננתי]:

בארגים מה-נחנת בלא-לך חבלים חיל כי-לכה:

חיי-אני נאם-יהוה כי אם-יהיה כנהו בן-יהוידקים מלך יהודה חיותם על-גד ימיני כי משם אתקנתי:

ונתתי ביד מבקשי נפשי ובגד אשר-אתה יגור מפניהם ובגד נבוכדראצר מלך-בבל ובגד הכשדים:

והטלתי אתך ואת-אמך אשר ילדתך על הארץ אחרת אשר לא-ילדתם שם ושם תמותו:

העצב נבזה נפוש האיש הזה כנהו אם-כלי אין חפץ בו מדוע הוטלנו הוא וזרעו ורשעו על-הארץ אשר לא-יטעו:

אמר יהוה כתבו את-האיש הזה עריי גבר לא-יצלח ביהיו כי [ישבתי] [ישבתי] (מקננתי) [מקננתי]:

Chapter 23

לכו כה-אמר יהוה אל-יהוידקים בן-יאשיהו מלך יהודה לא-יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא-יספדו לו הוי אדון והוי הדה:

עלי הלכניו וצעקי ובבשול תני קולך וצעקי מעבדים כי נשברו כל-מאבקי:

דברתי אליו בשלוחיך אמרת לא אשמע זה דרכך מנעולך כי לא-שמעת בקולי:

כל-רעיוך תרעה-רוח ומאבקי בשכי ילכו כי אז תבשרי ונכלמת מכל רעתך:

(ישבתי) [ישבתי] (מקננתי) [מקננתי]:

בארגים מה-נחנת בלא-לך חבלים חיל כי-לכה:

חיי-אני נאם-יהוה כי אם-יהיה כנהו בן-יהוידקים מלך יהודה חיותם על-גד ימיני כי משם אתקנתי:

ונתתי ביד מבקשי נפשי ובגד אשר-אתה יגור מפניהם ובגד נבוכדראצר מלך-בבל ובגד הכשדים:

והטלתי אתך ואת-אמך אשר ילדתך על הארץ אחרת אשר לא-ילדתם שם ושם תמותו:

העצב נבזה נפוש האיש הזה כנהו אם-כלי אין חפץ בו מדוע הוטלנו הוא וזרעו ורשעו על-הארץ אשר לא-יטעו:

אמר יהוה כתבו את-האיש הזה עריי גבר לא-יצלח ביהיו כי [ישבתי] [ישבתי] (מקננתי) [מקננתי]:

[illegible]

[illegible]

הַנְּנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאַרְץ צָפוֹן וּמִבְּצֻרֵי מִצְרַיִם אֲרָץ בְּרָחָם עוֹר וּפֶסֶחַ הָרָה וְיִלְדֵת יִחְדּוּ
 קָהָל גָּדוֹל יִשְׁבּוּ הֵנָּה:
 בְּבָכִי יִבָּאוּ וּבְתַחֲנוּנֵימָּם אֲזִיכֶם אֶל-נַחֲלִי מִיּוֹם בְּדָרְךָ יִשָּׁר לֹא יִכְשְׁלוּ בָּהּ כִּי-
 {9}

 שְׁמָעוּ דְּבַר-יְהוָה גּוֹיִם וְהִגִּידוּ בָּאֵיִם מִמֶּרְחֶק וְאֶמְרוּ מִזֶּרֶה יִשְׂרָאֵל יִקְבְּצֻנוּ וְשִׁמְרוּ כְרִיעָה
 עֲדָרוֹ:
 כִּי-פָדָה יְהוָה אֶת-יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חֲזָק מִמֶּנּוּ:
 וַיָּבֹאוּ וְרִנְנוּ בְּמְרוֹם-צִיּוֹן וְנִהְרָוּ אֶל-טוֹב יְהוָה עַל-דָּגְלוֹ וְעַל-תִּירָשׁ וְעַל-יִצְחָר וְעַל-בְּנֵי-
 צָאן וּבָקָר וְהִיתָה נִפְשָׁם כֶּגֶן רִוְחָה וְלֹא-יִוָּסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד:
 אֲזִי תִשְׁמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֲזִיל וּבְחֻרִים וּזְקָנִים יִחְדּוּ וְהַפְכָתִי אֲבָלָם לְשִׂשׁוֹן וְנִחְמָתִים וְשִׁמְחָתִים
 מִיְּגוֹנָם:
 {9}

 אָמֵן יְהוָה קוֹל בְּרַחֲמֶה נִשְׁמָע נְהִי בָכִי תַמְרוּלִים רָחֵל מְבַכָּה עַל- {ס}

 אָמֵן יְהוָה מִנְעִי קוֹלֶךָ מִבָּכִי וְעֵינַיִךָ מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפָעֻלָּתֶךָ {ס}

 נְאֻם-יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאַרְץ אוֹיֵב:
 וְיִשְׁתַּקְּרוּ לְאַחֲרֵיתָהּ נְאֻם-יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם:
 שְׁמֹעַ שְׁמַעְתִּי אֲפָרִים מִתְנוּדָד יִסְרַתְנִי וְאַנְסֵר כְּעָגֹל לֹא לִמָּד הַשְׁבֵּנִי וְאַשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה
 אֱלֹהִי:
 כִּי-אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחְמָתִי וְאַחֲרֵי הִנָּדְעִי סִפְקָתִי עַל-יָרֵךְ בִּשְׁתִּי וְגַם-נִכְלַמְתִּי כִּי נִשְׁאֲתִי חֲרַפְתִּי
 נִעוּרִי:
 הִבֵּן וְלָרִיר לִי אֲפָרִים אִם יִגָּד שְׁעִשְׁעִים כִּי-מָדִי דְּבָרִי בּוֹ יִזְכָּר אֲזַכְרֶנּוּ עוֹד עַל-כֵּן הֵמוּ
 {ס}

 [הִלָּכְתָּ]

 שׁוּבִי בְּתוֹלָת יִשְׂרָאֵל שָׁבִי אֶל-עַרְיָךְ אֵלֶּה: {9}

 עַד-מָתַי תִּתְחַמְקִין הַבַּת הַשׁוֹבְבָה כִּי-בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בְּאַרְץ נִקְבָּה תִּסּוּבָב
 {9}

 כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֵאמְרוּ אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה בְּאַרְץ יְהוּדָה וּבְעַלְיוֹ
 בְּשׁוּבִי אֶת-שְׁבוּתָם וּבְרֹכְךָ יְהוָה נוֹה-צֶדֶק חֵר הַקְּדוֹשׁ:
 וְיִשְׁבּוּ בָּהּ יְהוּדָה וְכָל-עַרְלֵי יִחְדּוּ אֲכָרִים וְנִסְעוּ בַּעֲדָר:
 כִּי הִרְלִיתִי נֶפֶשׁ עֵיפָה וְכָל-נֶפֶשׁ דִּאֲבָה מִלְּאֲתִי:
 {ס}

 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם-יְהוָה וְזִרְעָתִי אֶת-גִּבִּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת-גִּבִּית יְהוּדָה יִרַע אָדָם וְזָרַע
 בְּהֶמָּה:
 וְהָיָה כְּאִשֶּׁר שִׁקְדָתִי עָלֵיהֶם לְנִתּוֹשׁ וְלִנְתּוֹשׁ וְלִהְרֹס וְלִהְאָבִיד וְלִהְרַע כֹּן אֲשַׁקֵּד עֲלֵיהֶם
 לְבָנִוֹת וְלִנְטֹעַ נְאֻם-יְהוָה:
 בְּיָמִים הָהֵם לֹא-יֵאמְרוּ עוֹד אֲבֹת אֲכָלוּ בָסֵר וְשָׁנִי בָנִים תִּקְהִינָה:
 {ס}

 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם-יְהוָה וְכִרְתִּי אֶת-גִּבִּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת-גִּבִּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה:
 לֹא כְבֹדִית אֲשֶׁר כִּרְתִּי אֶת-אֲבוֹתָם בְּיוֹם הַחֲזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאֵם מֵאַרְץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר-הִתְמָה
 הַפְּרוּ אֶת-בְּרִיתִי וְאֲנֹכִי בָּעֵלְתִּי בָּם נְאֻם-יְהוָה:
 כִּי נָתַתִּי הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲכַרְתִּי אֶת-גִּבִּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם-יְהוָה נָתַתִּי אֶת-חֲתוּרָתִי
 בְּקִרְבָּם וְעַל-לִבָּם אֲכַתְּבֶנָּה וְהִגִּיתִי לָהֶם לְאֵלֹהִים וְהִתְמָה יְהוּדָה לִי לְעַם:
 וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אֵישׁ אֶת-רִיעָהוּ וְאֵישׁ אֶת-אֲחִיו לְאִמָּר דָּעוּ אֶת-יְהוָה כִּי-כֹוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי
 {ס}

 אָמֵן יְהוָה נָתַן שְׁמֶשׁ לְאֹר יוֹמָם חֹקֶת זָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאֹר לַיְלָה {ס}

 רָגַע הַיָּם וַיִּתְּחַמוּ גִלְיוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
 אִם-יִחְשׂוּ הַחֲקִים הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶי נְאֻם-יְהוָה גַּם זָרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהָנוּת גְּזִי לְפָנֶי כָּל-
 {ס}

לְשִׁיחַ אִישׁ אֶת-עֶבְדֹּו וְאִישׁ אֶת-שֹׁפְחֹתָו הַעֲבָרִי וְהַעֲבָרָה חֹפְשִׁים לְבַלְתִּי עֶבֶד-בָּם בִּיהוּדִי
אֶחָיו אִישׁ:
וַיִּשְׁמְעוּ כָל-הַשָּׂרִים וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-בָּאוּ בְּבֹרִית לְשִׁיחַ אִישׁ אֶת-עֶבְדֹּו וְאִישׁ אֶת-שֹׁפְחֹתָו
חֹפְשִׁים לְבַלְתִּי עֶבֶד-בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁלָחוּ:
(ויכביום) [ויכביום] {9}

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר:
כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי כֹרֵתִי בְרִית אֶת-אֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה וְאִתְּם מֵאֲרָץ
מִצְרַיִם מִבְּתֵי עֶבְדִּים לֵאמֹר:
מִקֵּץ שָׁבַע שָׁנִים תִּשְׁלָחוּ אִישׁ אֶת-אֲחִיו הַעֲבָרִי אֲשֶׁר-יָמְכָר לָךְ וְעֶבְדְּךָ שֶׁשָּׁנִים וְשִׁלַּחְתָּו
חֹפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא-שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הָטוּ אֶת-אָזְנָם:
וַתֵּשְׁבוּ אַתֶּם הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ אֶת-הַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי לִקְרֹא דָרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ בְרִית לְפָנָי
בְּבֵת אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁחִי עָלָיו:
וַתֵּשְׁבוּ וַתַּחֲלֹו אֶת-שְׁחִי וַתֵּשְׁבוּ אִישׁ אֶת-עֶבְדֹּו וְאִישׁ אֶת-שֹׁפְחֹתָו אֲשֶׁר-שִׁלַּחְתֶּם חֹפְשִׁים לְנַפְשָׁם
{ס} {9}

לְכֹן כֹּה-אָמַר יְהוָה אֲתֶם לֹא-שָׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דָרוֹר אִישׁ לְאֲחִיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הַנִּנְי קִרְא
(לזועה) [לזועה] לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ:
וְנִתְּתִי אֶת-הָאֲנָשִׁים הַעֲבָרִים אֶת-בְּרֹתֵי אֲשֶׁר לֹא-הָקִימוּ אֶת-דְּבַרִּי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי לְפָנָי
הַעֲגֹל אֲשֶׁר כָּרַתִּי לְשָׁנִים וַיַּעֲבְרוּ בָּיו בְּתַרְוֹ:
שָׁרִי יְהוֹדָה וְשָׂרִי יְרוּשָׁלַם הַסֵּרָסִים וְהַכְּהֵנִים וְכָל עַם הָאָרֶץ הַעֲבָרִים בָּיו בְּתַרְוִי הַעֲגֹל:
וְנִתְּתִי אוֹתָם בְּיַד אֲבוֹיָהֶם וּבְיַד מִבְּקָשֵׁי נַפְשָׁם וְהִיָּתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבְּהֵמַת
הָאָרֶץ:
וְאֶת-צִדְקָיָהוּ מִלֵּד-יְהוֹדָה וְאֶת-שָׁרִיו אֶתֶּן בְּיַד אֲבוֹיָהֶם וּבְיַד מִבְּקָשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מִלְּדָה
בְּכָל הָעָלִים מַעֲלִיָּם:
הַנִּנְי מִצִּיֹּן נֹאֵם-יְהוָה וְהַשְׁבַּתִּים אֶל-הַעִיר הַזֹּאת וְנִלְחַמוּ עָלֶיהָ וּלְכַדּוּהָ וּשְׂרָפוּהָ בָּאֵשׁ וְאֶת-
{9} {9}

Chapter 35

הַדָּבָר אֲשֶׁר-הִגִּיהָ אֶל-יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹנָדָה בֶּן-יִיאֲשָׁהוּ מִלֵּד יְהוֹדָה לֵאמֹר:
הֲלוֹא אֶל-בֵּית הַרְכָּבִים וְדִבְרַת אוֹתָם וְהִבֵּאוֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל-אֶחָת הַלְשָׁכוֹת וְהִשְׁקִית אוֹתָם
לֵיָּלֶךְ:
וְאֶלְחָח אֶת-יִיאֲזַנְיָה בֶּן-יִרְמְיָהוּ בֶּן-חִבְצַנְיָה וְאֶת-אֲחִיו וְאֶת-כָּל-בָּנָיו וְאֶת כָּל-בָּתֵּי
הַרְכָּבִים:
וְאָבָא אֶתֶּם בֵּית יְהוָה אֶל-לִשְׁכַּת בְּנֵי חֲנָן בֶּן-יִגְדַּלְיָהוּ אִישׁ הַאֲלָהִים אֲשֶׁר-אֶצֶּל לִשְׁכַּת
הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמֶּעַל לִלְשַׁכַּת מַעֲשִׂיָהוּ בֹ-שָׁלֹם שְׁמֵר הַסֵּף:
בְּנֵי בֵית-הַרְכָּבִים גְּבַעִים מִלְּאִים לָלוּ וְכִסּוֹת וְאֶמֶר אֲלֵיהֶם **וְכִסּוֹת וְאֶמֶר אֲלֵיהֶם** {9} {9}

וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתַּה-לָּנוּ כִּי יוֹנָדָב בֶּן-רָכָב אֲבִינוּ צָוָה עָלֵינוּ לֵאמֹר לֹא תִשְׁתַּה-לָּנוּ אַתֶּם
וּבְנֵיכֶם עַד-עוֹלָם:
וּבֵית לֹא-תִבְנוּ וְזָרַע לֹא-תִזְרְעוּ וְכָרֶם לֹא-תִשְׁטְעוּ וְלֹא יְהִיָּה לָכֶם כִּי בָאֵהֶלֶם תִּשְׁבּוּ כָל-
יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל-פָּנָי הַאֲדֹמָה אֲשֶׁר אֲתֶם גְּרִים שָׁם:
וְנִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוֹנָדָב בֶּן-רָכָב אֲבִינוּ לְכָל אֲשֶׁר צִוָּנוּ לְבַלְתִּי שְׁתוֹת-יָיִן כָּל-יְמֵינוּ אֲנַחְנוּ
נְשִׂינּוּ בְנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ:
וּלְבַלְתִּי בָנוֹת בָּתִּים לִשְׁבָתָנוּ וְכָרֶם וְשִׁדָּה וְזָרַע לֹא יְהִי-לָנוּ:
וְנִשְׁבַּ בְּאֵהֶלֶם וְנִשְׁמַע וְנִשְׁטַע כָּל אֲשֶׁר-צִוָּנוּ יוֹנָדָב אֲבִינוּ:
וַיְהִי בַעֲלֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מִלֵּד-בָּבֶל אֶל-הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר בָּאוּ וְנִבְאוּ יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי חֵיל
{9} {9}

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר:
כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲלָא וְאֶמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוֹדָה וּלְיוֹשָׁבֵי יְרוּשָׁלַם הֲלוֹא
תִּקְחוּ מוֹסֵר לִשְׁמֹעַ אֶל-דְּבַרִּי נֹאֵם-יְהוָה:
הוֹלֶם אֶת-דְּבַרִּי יְהוֹנָדָב בֶּן-רָכָב אֲשֶׁר-צָוָה אֶת-בָּנָיו לְבַלְתִּי שְׁתוֹת-יָיִן וְלֹא שְׁתוּ עַד-הַיּוֹם
הַזֶּה כִּי שָׁמְעוּ אֶת מִצְוַת אֲבוֹיָהֶם וְאֲנֹכִי דִבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשָּׁכֶם וְדִבַּר וְלֹא שָׁמַעְתֶּם אֵלַי:

וַיִּצְוֶה ה' מִלְּפָנָיו אֶת־יִרְמְיָהוּ בֶן־חֲנָנִי וְאֶת־שְׁלֵמְיָהוּ בֶן־עֲבֻדָּאֵל לֵקַחְתָּ
 {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס}
 שְׁנֵי הַמְּלָאכִים אֶת־הַמִּגְלָה וְאֶת־הַדְּבָרִים | {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס}
 שׁוּב קַח־לְךָ מִגְלָה אֲחֵרָה וְכִתְבָּה עָלֶיהָ אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הַרְאֵשְׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמִּגְלָה
 הַרְאֵשְׁנָה אֲשֶׁר שָׁרָה יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה:
 וְעַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂרָפָת אֶת־הַמִּגְלָה הַזֹּאת לֵאמֹר מִדֹּעַ
 כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בָּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם
 {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס}
 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וְנִבְלָתוֹ
 תִּהְיֶה מִשְׁלָכָה לְחֹרֵב בְּיוֹם וְלִשְׂרָח בְּלִילָה:
 וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זִרְעוֹ וְעַל־עַבְדָּיו אֶת־עֲוֹנָם וְהִבֵּאתִי עָלֵיהֶם וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶל־
 אֵישׁ יְהוּדָה אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֵיהֶם וְלֹא שָׁמְעוּ:
 מִגְלָה אֲחֵרָה וַיִּתְּנֶה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה הַסֹּפֵר וַיִּכְתֹּב | {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס}
 עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵי הַסֹּפֵר אֲשֶׁר שָׁרָה יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּאֵשׁ וְעוֹד נֹסֵף
 {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ}

Chapter 37

וַיִּמְלֶךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשָׁהוּ תַחַת כְּנִיָּהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
 בָּבֶל בְּאָרֶץ יְהוּדָה:
 וְלֹא שָׁמַע הוּא וְעַבְדָּיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא:
 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוֹכָל בֶּן־שְׁלֵמְיָהוּ וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶן־מַעֲשִׂיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ
 הַנָּבִיא לֵאמֹר הִתְפַּל־לָנוּ בַּעֲדָנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:
 {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק}
 {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק}
 וְחִיל פְּרָעָה יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלַם אֶת־שִׁמְעָם וַיַּעֲלִיו מַעַל
 {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ}
 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר:
 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֲתָכֶם אֵלַי לְדֹרֶשְׁנִי
 חִיל פְּרָעָה הֵיכֵן לָכֵן לְעִזְזָה שֶׁב לְאָרְצוֹ מִצְרַיִם:
 | {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ}
 אָמַר יְהוָה אֶל־תַּשְׁאוּ נַפְשֵׁיכֶם לֵאמֹר הֲלֹא יֵלְכוּ מַעֲלִינוּ הַכַּשְׂדִּים | {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ} {פ}
 כִּי אִם־הַכַּשְׂדִּים כָּל־חִיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אֲתָכֶם וְנִשְׁאָרוּ־בָם אֲנָשִׁים מְדַבְּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ
 יִלְוִמוּ וְיַעֲרֹפוּ אֶת־הָעֵיר הַזֹּאת בְּאֵשׁ:
 {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס} {ס}
 וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלַם לָלֶכֶת אָרֶץ בְּנִימִן לְחָלָק מִשֵּׁם בְּתוֹךְ הָעָם:
 וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בְּנִימִן וְשָׁם בָּעַל פָּקֵדֹת וּשְׁמוֹ יְרֵאִיָּה בֶן־שְׁלֵמְיָהוּ בֶן־חֲנָנִיָּה וַיִּתְּשֵׁשׁ אֶת־
 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אֲתָה נֹפֵל:
 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ שְׁקֹר אֵינְנִי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֲלָיו וַיִּתְּשֵׁשׁ יְרֵאִיָּה בְּיִרְמְיָהוּ
 וַיִּבְאֶהוּ אֶל־הַשָּׂרִים:
 וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יִרְמְיָהוּ וְהָכּוּ אֹתוֹ וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹ בֵּית הָאֵסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־
 אֵתוּ עָשׂוּ לְבֵית הַכְּלָא:
 כִּי בָּא יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחֲנִיּוֹת וַיִּשְׁבַּח־שֵׁם יְיָ וַיִּתְּנֵהוּ יָמִים רַבִּים:
 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁאֲלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֹּתֶר וַיֹּאמֶר הִגֵּשׁ דְּבַר מִקֵּץ יְהוָה
 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתְּנוּ:
 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מִן־חֲטָאתִי לָךְ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נִתְּתָם אוֹתִי אֶל־
 בֵּית הַכְּלָא:
 {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק}
 {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק} {ק}
 נְבִיאִיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל עָלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת:
 וְעַתָּה שָׁמַע־נָא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ תְּפֹל־נָא תַחֲנוּנִי לִפְנֵיךְ וְאֶל־תַּשְׁבִּנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא
 אָמוּת שָׁם:

וַיֹּאמֶר צִדְקָיָהוּ אֶל־יְרֵמְיָהוּ אֵישׁ אֶל־יָדַע בְּדִבְרֵי־הָאֵלָּה וְלֹא תָמוּת׃
וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבְרַתִּי אֵתָּה וַבָּאוּ אֵלָיִךָ וְאָמְרוּ אֵלָיִךָ הַגִּידָה נָא לָנוּ מִה־דִּבְרָתְךָ
אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּכְתֹּד מִמֶּנּוּ וְלֹא נִמְיָתָהּ וּמִה־דִּבְרֵי אֵלָיִךָ הַמֶּלֶךְ׃
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מִפִּיל־אֲנִי תַחֲנוּנִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבַלְתִּי הַשִּׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוֹת׃
וְשָׁם{9}
וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־יְרֵמְיָהוּ וַיִּשְׁאַלְוּ אֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדִּבְרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ׃
וַיַּחֲרָשׁוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר׃
וְהָיָה{ס}
כַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה וְרוּשָׁלַם׃

Chapter 39

בַּשָּׁנָה הַחֲשֵׁמִית לְצִדְקָיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הָעֲשָׂרִי בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ
אֶל־יְרוּשָׁלַם וַיִּצְרוּ עָלֶיהָ׃
בַּעֲשֻׁמְתֵי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקָיָהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בַּחֲשֻׁעָה לַחֹדֶשׁ הַבִּקְעָה הָעִיר׃
וַיָּבֹאוּ כָל שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיִּשְׁבּוּ בַּשָּׂעַר הַתְּנֹף נִרְגַל שָׂרָאצַּר סַמְגַר־נַבִּי שְׂרֻסְכִים רַב־סֹרִיס
נִרְגַל שָׂרָאצַּר רַב־מֶגֶ וְכָל־שְׂאֵרֵי שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל׃
אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה לְיִבְרָחִו |
וַיֵּצְאוּ לַיְלָה מִן־הָעִיר דָּרָךְ גֹּו הַמֶּלֶךְ בַּשָּׂעַר בֵּינוֹ הַחֲמִיתִים וַיֵּצֵא דָרָךְ הָעִירָה׃
וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִים אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁגּוּ אֶת־צִדְקָיָהוּ בַּעֲרֻבוֹת יְרַחֲוֹ וַיִּקְחוּ אוֹתוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל רַב־לְמָחָה בָּאָרֶץ חֲמַת וַיַּדְבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃
וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנָי צִדְקָיָהוּ בְּרַב־לָה לַעֲיָגִו וְאֵת כָּל־חֲרִי יְהוּדָה שְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל׃
וְאֶת־עֵינָי צִדְקָיָהוּ עָגַר וַיֹּאסִרְהוּ בְּנִיחֻשִׁים לָבִיא אִתּוֹ בָּבֶלָה׃
וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּית הָעַם שָׂרָף הַכַּשְׂדִים בָּאֵשׁ וְאֶת־חֲמוֹת יְרוּשָׁלַם נִתְּצוּ׃
וְאֵת יְמֵר הָעַם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עָלָיו וְאֵת יְמֵר הָעַם הַנִּשְׁאָרִים
הַגִּלְגָּה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בָּבֶל׃
וּמִן־הָעַם הַדִּלִים אֲשֶׁר אִין־לָהֶם מְאוּמָה הַשָּׂאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בָּאָרֶץ יְהוּדָה וַיִּתֵּן
לָהֶם כְּרֵמִים וַיַּגְדִּים בְּיוֹם הַהוּא׃
וַיֵּצֵאוּ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־יְרֵמְיָהוּ בֶּגֶד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר׃
 קָחֵנּוּ וְעִינֵי־יָדַי עִינֵי עָלָיו וְאֶל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה גֵּעַ כִּי
כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אֵלָיִךָ כֹּן עֲשֵׂה עִמּוֹ׃
רַב־סֹרִיס וְנִרְגַל שָׂרָאצַּר רַב־מֶגֶ וַיִּשְׁלַח נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיִּנְבֹּשׁוּ
וְכָל רַבִּי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃
וַיִּשְׁלַחוּ וַיִּקְחוּ אֶת־יְרֵמְיָהוּ מִחֻצַּר הַמִּטְרָה וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹ אֶל־גִּדְלָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שֹׁפָן

וְאֶל־יְרֵמְיָהוּ הֵיךְ דָּבַר־יְהוָה בְּהִיתוֹ עֲצוּר בְּחֻצַּר הַמִּטְרָה לֵאמֹר׃
הֲלוֹךְ וְאָמַרְתָּ לַעֲבַד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּי מְבִי אֶת־
דָּבָרִי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לָרַעַה וְלֹא לְטוֹבָהּ וְהָיוּ לִפְנֵי־יָד בְּיוֹם הַהוּא׃
וְהַצִּלְתִּי־כֶ בְּיוֹם־הַהוּא נָא־יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אָתָּה יָגוּר מִפְּנֵיהֶם׃
כִּי מִלֵּט אֲמַלְטֶה וּבַחֲרֹב לֹא תִפֹּל וְהִיתָ לָךְ נִפְשָׁה לְשָׁלָל כִּי־בַעֲצוּת בִּי נָא־

Chapter 40

שָׁלַח אֹתוֹ נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים מִן־הָרֶמָּה בְּקִצְתוֹ אֹתוֹ וְהוּא־אֶסוּר בְּאִזְקִים בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוֹת יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה
הַמְּגֻלִים בָּבֶלָה׃
וַיִּקָּח רַב־טַבָּחִים לְיְרֵמְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי־דָבָר אֶת־הָרַעַה הַזֹּאת אֶל־הַמִּקְדָּשׁ
הַזֶּה׃
 וַיָּבֹא וַיַּעַשׂ יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כִּי־תַטְאֲתֶם לִיהוָה וְלֹא־שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי וְהִנֵּה לָכֶם
 הַזֶּה׃
וַעֲתָה הִנֵּה פַתַּח־יָד הַיּוֹם מִן־הָאִזְקִים אֲשֶׁר עַל־יָדָהּ אִם־טוֹב בְּעִינֵי־יָד לָבֹא אִתִּי בְּזָל בָּא
וְאֲשִׁים אֶת־עֵינֵי עָלֶיךָ וְאִם־רַע בְּעִינֵי־יָד לָבֹא־אִתִּי בְּבָל חָגֵל רָאֵה כָל־הָאָרֶץ לִפְנֵי־יָד אֶל־
טוֹב וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעִינֵי־יָד לָלֶכֶת שָׁמָּה לָךְ׃
וַעֲזַבְנוּ לֹא־יָשׁוּב וְשָׁבָה אֶל־גִּדְלָה בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שֹׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעַרְיָ יְהוּדָה
וַיָּשָׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעַם אֹו אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעִינֵי־יָד לָלֶכֶת לָךְ וַיִּתְּנוּ־לוֹ רַב־טַבָּחִים אֲרֻחָה וּמִשְׁאֵת
וַיִּשְׁלַחְהוּ׃

[illegible]

[illegible]

הנה כנִשְׁרֵי יַעֲלֶה וַיִּדְאָה וַיִּפְרֹשׁ כְּנָפָיו עַל-בְּצָרָה וְהָיָה לָב גְּבוּרֵי אֲדוֹם בַּיּוֹם הַהוּא כָּלֹב
 {פ}

לְדַחֵשֶׁק בּוֹשֶׁה חֲמַל וְאַרְפֹּד כִּי-שִׁמְעָה רָעָה שָׁמְעוּ נִחְגּוּ בָיִם דְּאָזָה הַשָּׁקֵט לֹא יוֹכֵל:
הַחֲיִיקָה צָרָה {פ}

וַחֲבָלִים אֲחֻזָּתָה כִּי-זָלְגָה:
(תהלה)[תהלת] מְשִׁישִׁי:
לָכוּ יִפְּלוּ בַחֲזָרָתָהּ בְּרַחֲבֶיהָ וְכַל-אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִדְמּוּ בַיּוֹם הַהוּא נָאֵם יְהוָה צְבָאוֹת:
 {פ}

(נבוכדראצור) וְלִמְחַלְכוֹת חֲצֹר אֲשֶׁר הָכָה [נבוכדראצור]
מִלָּד-בְּבָל כֹּה אָמַר יְהוָה קוֹמוּ עָלַי אֶל-קִדְרִי וְשִׁדְרִי
אֶת-בְּנֵי-קַדְמִם
אֲהִלֵּיהֶם וְצֹאנֵם יִקְחוּ וְרֵיעוּתֵיהֶם וְכַל-כְּלֵיהֶם וְגַמְלֵיהֶם יִשְׁאֲוּ לָהֶם וְקִרְאֻ עַלֵּיהֶם מְגֹר
מִסָּבִיב
נִסֹּף נִדְּוּ מֵאֵד הַעֲמִיקוּ לְשֹׁבֵת יִשְׁבִּי חֲצֹר נָאֵם-יְהוָה כִּי-יֵלֵץ עַלֵּיכֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר מִלָּד-בְּבָל
(עליהם) [עליכם] מִחֻבָּה:
קוֹמוּ עָלַי אֶל-גִּזְיוֹ שְׁלִיו יוֹשֵׁב לְבַטַח נָאֵם-יְהוָה לֹא-יִדְלָתוּם וְלֹא-יִכְרִיחַ לוֹ בְּיָד יִשְׁכְּנוּ:
וְהָיוּ גַמְלֵיהֶם לְבָז וְהָמוֹן מִקְנֵיהֶם לְשָׂלַל וְזִרְתִּים לְכַל-רוּחַ קְצוּצֵי פָאָה וּמִכַּל-עֲבָרִיו
אֲבִיא אֶת-אֵיֲדָם נָאֵם-יְהוָה:
וְהִיָּתָה חֲצֹר לְמַעוֹן תַּנִּים שִׁמְמָה עַד-עוֹלָם לֹא-יִשָּׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא-יָגִיד בָּהּ בֶּן-
 {ס}

אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-יְרֻמָּהּ הַנָּבִיא אֶל-עֵינָם בְּרֹאשִׁית מַלְכוּת צִדְקִיָּה מִלָּד-יְהוֹדָה
לְאַחֵר:
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַנֶּגְבִי שֹׁבֵר אֶת-קִשְׁתֵּי עֵינָם רֹאשִׁית גְּבוּרָתָם:
וְהִבְאֵתִי אֶל-עֵינָם אַרְבַּע רוּחוֹת מְאַרְבֵּל קְצוֹת הַשָּׁמַיִם וְיִרְתִּים לְכָל הַרְחוֹת הָאָלָה וְלֹא-יְהִיָּה
(עולם) [עֵינָם]:
מִבְּקָשִׁי נִפְשָׁם וְהִבְאֵתִי [עֵינָם] אֶת-עֵינָם לִפְנֵי אֲבִיֲיהֶם וְלִפְנֵי
רָעָה אֶת-חֲרוֹן אַפִּי נָאֵם-יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי {פ}

אֲחֻרֵיהֶם אֶת-הַחֲרֹב עַד כְּלוֹתִי אוֹתָם:
וְשִׁמְתִי כִסֵּאִי בְּעֵינָם וְהִבְדַּדְתִּי מִשָּׁם מִלָּד וְשָׁרִים נָאֵם-יְהוָה:
(אשוב) [אָשׁוּב] בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים [שְׁבוּת] (שבית):
 {פ}

Chapter 50

הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל-בְּבָל אֶל-אַרְצָה כְּשִׁדְּם בְּיָד יְרֻמָּהּ הַנָּבִיא:
הִגִּידוּ בְּגוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וְשִׁאוּ-נֶם הַשְׁמִיעוּ אֶל-תַּכְחָדוּ אֲמָרוּ נִלְכָּדָה בְּכָל הַבִּישׁ בַּל-חַת
מִרְדָּתָהּ הַבִּישׁוּ עֲצָזֶיהָ חֲתוּ גְלוּלֶיהָ:
כִּי עָלָה עָלֶיהָ גִּזְיוֹ מִצָּפוֹן הוּא-יָשִׁית אֶת-אַרְצָהּ לְשֹׁמֶה וְלֹא-יְהִיָּה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאֲדָם וְעַד-
בְּהֶמְתָּה גִּדּוּ הַלְכוּ:
בְּיָמִים הַחֲמָה וּבְעֵת הַהִיא נָאֵם-יְהוָה יָבֹאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל הַחֲמָה וּבְנֵי-יְהוּדָה וְחֲתוּ הַלְכוּ
וּבְכֹרֵי יִלְכוּ וְאֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יִבְקָשׁוּ:
צִיּוֹן יִשְׁאַל וְדָרָךְ הִנֵּה פְנִיָּהֶם בָּאוּ וְנִלְוּ אֶל-יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁקֵחַ:
(היה) [הָיוּ] אֲבָדוֹת [שׁוּבָנוּ] (שובבים) [שׁוּבָנוּ]:
מִהָרָה אֶל-גִּבְעָה הַלְכוּ שָׁקְחוּ רַבָּעִם:
כָּל-מוֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרִיהֶם אָמְרוּ לֹא נִאֲשָׁם חֲסֹת אֲשֶׁר חֲטָאוּ לַיהוָה נֹוֹה-צִדֵּק וּמִקְנָה
 {ס}

[illegible]

[illegible]

כִּי בָּא עָלֶיהָ עַל-בָּבֶל שׂוֹדֵד וְנִלְכָּדוּ גְבוּלֶיהָ חֲתֻמָּה קִשְׁתוֹתָם כִּי אֵל גְּמִלוֹת יְהוָה שָׁלֵם
 יִשְׁלָם:
 וְהַשְׁכַּרְתִּי שָׁרִיהָ וַחֲכָמֶיהָ פִּחֻתֶיהָ וּסְגֻלֶיהָ וּגְבוּלֶיהָ וַיִּשְׁנוּ שְׁנַת-עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נֶאֱמַר-
 וְהָיָה צָבָאוֹת חֲמוֹת בְּבָל הַרְחֹבָה עָרֶעַר תִּתְעַרְעֵר וְשַׁעֲרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצְתּוּ וַיִּגְלוּ
 קֶה-אֶמֶר יְהוָה צָבָאוֹת חֲמוֹת בְּבָל הַרְחֹבָה עָרֶעַר תִּתְעַרְעֵר וְשַׁעֲרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצְתּוּ וַיִּגְלוּ
 וַיִּתְּנֵהוּ הַנְּבִיא אֶת-שִׁרְיָה בֶן-נְרִיָּה בֶן-מַחֲסִיָּה בְּלִכְתּוֹ
 אֶת-צִדְקָיָהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה בְּכֹל בִּשְׁנַת הָרִבְעִית לְמָלְכוֹ וּשְׁרָיָה שֶׁר מְנוּחָה:
 וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ אֶת כָּל-הַרְעָה אֲשֶׁר-תָּבוֹא אֶל-בָּבֶל אֶל-סֹפֵר אֲחָד אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 הַכְּתוּבִים אֶל-בָּבֶל:
 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל-שִׁרְיָה כְּבֹאָךְ בָּבֶל וְרֹאִיתָ וְקִרְאתָ אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
 וְאָמַרְתָּ יְהוָה אֱלֹהֵי דַבָּרְתָּ אֶל-הַמֶּלֶךְ הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ לְבִלְתִּי הָיוֹת-בּוֹ יוֹשֵׁב לְמַאֲדָם וְעַד-
 בְּהִמָּה כִּי-שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה:
 וְהָיָה כִּכְלֵתְךָ לִקְרֹא אֶת-הַסֹּפֵר הַזֶּה תִּקְשֹׁר עָלָיו אֶבֶן וְהִשְׁלַכְתּוּ אֶל-תְּהוֹם פָּרָת:
 וְאָמַרְתָּ כֹּכָה תִשְׁקַע בָּבֶל וְלֹא-תִקְוֶם מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וַיַּעֲפוּ עַד-הַנְּהַה
 וַיִּרְמְיָהוּ:
 {9}

Chapter 52

(חמיטל) [תמוטל]
 בַּת-יִרְמְיָהוּ מַלְכָּהּ:
 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינָי וַיְהִי כֹל אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה:
 עַל-אֵף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלַם וַיְהוּדָה עַד-הַשְּׁלִיכּוֹ אוֹתָם מֵעַל פְּגִיו
 וַיִּמְרֹד צִדְקָיָהוּ בְּמִלְכָּהּ בָּבֶל:
 וַיְהִי בִשְׁנָה הַתְּשַׁעִּית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל הוּא
 וְכָל-חֵילוֹ עַל-יְרוּשָׁלַם וַיַּחֲזִקוּ עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּגָן סָבִיב:
 וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עֲשָׂתִי עֲשָׂרָה שָׁנָה לְמִלְכָּהּ צִדְקָיָהוּ:
 בַּחֹדֶשׁ הָרִבְעִיעִי בַּתְּשַׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיַּחֲזִק הָרַעַב בָּעִיר וְלֹא-הָיָה לָהֶם לֶעֶם הָאָרֶץ:
 וַתִּבְקַע הָעִיר וְכָל-אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרָחוּ וַיֵּצְאוּ מִהָעִיר לִילָה יָרֵד שָׁמַר בֵּין-הַחֲמֹתִים אֲשֶׁר
 עַל-גִּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל-הָעִיר סָבִיב וַיִּלְכְּדוּ יָרֵד הָעִירָה:
 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל-כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁאֲבוּ אֶת-צִדְקָיָהוּ בַּעֲרֹכֶת יִרְחוֹ וְכָל-חֵילוֹ נָפְצוּ
 מֵעַלָיו:
 וַיִּתְּפוּ אֶת-הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אוֹתוֹ אֶל-מִלְכָּהּ בָּבֶל רַב־לַתָּה בָּאָרֶץ חֲמַת וַיַּדְּבֵר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים:
 וַיִּשְׁפֹּט מֶלֶךְ-בָּבֶל אֶת-בְּנֵי צִדְקָיָהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת-כָּל-שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרַב־לַתָּה:
 (בבית) [בית-]:
 הַפָּקֶדֶת עַד-יִזְיָהוּ מִתּוֹ:
 וּבַחֹדֶשׁ הָחֲמִישִׁי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ הָיָא שְׁנַת תְּשַׁע-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמִלְכָּהּ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל בָּא
 נְבוּזַרְאֲדָן רַב-טַבָּחִים עִמָּד לִפְנֵי מֶלֶךְ-בָּבֶל בִּירוּשָׁלַם:
 וַיִּשְׁרֹף אֶת-בֵּית-יְהוָה וְאֶת-בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת כָּל-בְּתֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶת-כָּל-בֵּית הַגָּדוֹל שָׁרָף
 בָּאֵשׁ:
 וְאֶת-כָּל-חֲמוֹת יְרוּשָׁלַם סָבִיב נִתְצַו כָּל-חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֶת-רַב-טַבָּחִים:
 הַנְּשָׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת-הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ וְאֶת-כָּל-שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרַב־לַתָּה:
 אֶל-מִלְכָּהּ בָּבֶל וְאֶת יִתְרֵי הָאֱמֹנִי הַגִּלְגָּה נְבוּזַרְאֲדָן רַב-טַבָּחִים:
 וּמִדְּלוֹת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב-טַבָּחִים לְכָרְתִּים וּלְיָגִבִּים:
 וְאֶת-עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית-יְהוָה וְאֶת-הַמַּכְלִאוֹת וְאֶת-יָגִם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית-יְהוָה שָׁבְרוּ
 כַּשְׂדִּים וַיִּשְׁאֲבוּ אֶת-כָּל-נְחֹשֶׁתָם בָּבֶלָה:
 וְאֶת-הַסִּרְסוּוֹת וְאֶת-הַיָּעִים וְאֶת-הַמְּזֻמָּרוֹת וְאֶת-הַמְּזֻרְקָת וְאֶת-הַכְּפֹּת וְאֶת כָּל-כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת
 אֲשֶׁר-יִשְׁרְתוּ בָהֶם לָקְחוּ:
 וְאֶת-הַסִּפִּיִם וְאֶת-הַמַּחְתָּלוֹת וְאֶת-הַמְּזֻרְקָת וְאֶת-הַסִּרְסוּוֹת וְאֶת-הַכְּפֹת וְאֶת-
 הַמְּזֻמָּרוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וְאֲשֶׁר-כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח רַב-טַבָּחִים:
 שְׁנֵים הֵם אֲחָד וְהַבְּקָר שְׁנַיִם-עָשָׂר נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר-תַּחַת הַמַּכְלִאוֹת וְאֶת-הַמְּזֻמָּרוֹת
 אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא-הָיָה מִשְׁקָל לְנְחֹשֶׁתָם כָּל-הַכְּלִים הָאֵלֶּה:
 הַעֲמִיד הָאֶחָד [קומה] [קומה] וְהַעֲמִידִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אֹמֶר
 וְחֹט שְׁתֵּים-עֶשְׂרֵה אֹמֶר יִסְבְּנוּ וְעַבְדוּ אַרְבַּע אֲצָבָעוֹת נְבוּב:

וְכִתְּרָת עָלָיו נִחֲשֶׁת וְקוֹמַת הַכִּתְּרָת הָאֵחָת חֲמֵשׁ אַמּוֹת וְשִׁבְכָה וְרִמּוֹנִים עַל-הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב
 הַכֹּל נִחֲשֶׁת וְכִתְּרָה לַעֲמִיד הַשְּׁנַי וְרִמּוֹנִים
 וְהָיָה הָרִמּוֹנִים תְּשׁוּעִים וְשִׁשָּׁה גִּוְזָה כָּל-הָרִמּוֹנִים מֵאַה עַל-הַשִּׁבְכָה סָבִיב:
 וְיָקָח רֶב־טַבָּחִים אֶת-שְׂרָיָה כְּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת-צֹפְנָיָה כְּהֵן הַמִּשְׁנָה וְאֶת-שָׁלְשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסֵּף
 עַל-אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה וְיָקָח אוֹתָם נְבוֹיָזְרָאָדָן רֶב־טַבָּחִים וְיִלָּד אוֹתָם אֶל-מֶלֶךְ בְּבֶל רִבְלָתָה:
 וְיָקָח אֶת-הָעָם אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בְּעִיר וְאֶת סֹפְרֵי הַצָּבָא הַמְּצָא אֶת-עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים
 אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בְּתוֹךְ הָעִיר:
 וְיָקָח אוֹתָם נְבוֹיָזְרָאָדָן רֶב־טַבָּחִים וְיִלָּד אוֹתָם אֶל-מֶלֶךְ בְּבֶל רִבְלָתָה:
 וְיָקָח אֶת-הָעָם אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר בְּשָׁנ־תִּשְׁבַּע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה
 בְּשָׁנ־שְׁמוֹנֶה עָשָׂר לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מִירוּשָׁלַם נָפֹשׁ שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשָׁנִים
 בְּשָׁנ־שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לְנְבוּכַדְרֶאצַּר הִגְלָה נְבוֹיָזְרָאָדָן רֶב־טַבָּחִים יְהוּדִים נָפֹשׁ שְׁבַע מֵאוֹת
 בְּשָׁנ־שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לְנְבוּכַדְרֶאצַּר אֲרָבַעַם וְחֲמִשָּׁה כָּל-נָפֹשׁ אֲרָבַעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
 וְהָיָה בְּשָׁלְשִׁים וְשִׁבַּע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִן מֶלֶךְ-יְהוּדָה בְּשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה
 לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֶנְיָל מֶלֶךְ אֲשֶׁר בְּבֶל בְּשָׁנ־מֶלְכּוֹ אֶת-רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיֵּצֵא אוֹתוֹ
 (הַכְּלִיא) [הַכְּלִיא]:
 (מַלְכִּים) [הַמְּלָכִים] אֲשֶׁר אָתוּ בְּבֶל:
 וְשִׁנָּה אֶת בְּגָדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לֶפָנָיו תָּמִיד כָּל-יְמֵי חַיָּו:
 וְאַרְחֻתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה-לּוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ-בְּבֶל דְּבִירוֹם עַד-נְיוֹם מוֹתוֹ כֹּל יְמֵי
 חַיָּו: